

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дн Радослав Пенев - член на научно жури в конкурс за
заемане на академичната длъжност *професор*, обявен от
СУ „Св. Климент Охридски“

*Относно: Конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в
област на висше образование 1. Педагогически науки, по професионално
направление 1.2 Педагогика (Предучилищна педагогика),
обявен в Държавен вестник, бр. 67 от 28.07.2020г.*

Със заповед № РД-38-450 от 25.09.2020г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на Научното жури за осигуряване на процедура по конкурс за заемане на академичната длъжност *професор* по професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика).

В конкурса участва един кандидат: доц. дн Розалина Пламенова Енгелс-Критидис.

Документите и материалите на кандидата в конкурса дават възможност за пълна оценка в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му, както и на Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“.

1. Професионалното развитие и реализация на кандидата

Професионалното развитие и реализация на доц. дн Розалина Енгелс следва устойчива последователност, свързана с образователната и професионалната реализация, научната и преподавателската дейност.

- Бакалавърски степени по „Предучилищна педагогика“ с втора специалност „История“ и „Българска филология“, Магистър по „Предучилищна педагогика със специализация педагогика на масовата и художествената комуникация“, придобити в СУ „Св. Кл. Охридски“.

- Придобита през 2005г. ОНС „Доктор по педагогика“ в СУ „Св. Кл. Охридски“ с тема на дисертацията „Изграждане на умения за интерпретиране на иносказателността на пословици и поговорки у 5-7-годишни деца“, а впоследствие през 2020г. – научна степен „Доктор на науките“ с дисертационен труд на тема „Индивидуализация и диференциация на педагогическото взаимодействие в детската градина“.

- Респектиращ професионален стаж като детски учител в Национален дворец на децата, учител по английски език в началната степен на основното образование и учител по история /на английски език/ в девети и десети клас в 123-то СОУ „Стефан Стамболов“, хоноруван асистент към катедра „Предучилищна педагогика“, ФНПП, СУ „Св. Кл. Охридски“, старши и главен асистент по предучилищна педагогика, а от 2014 година доцент по 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - овладяване на езика и развитие на речта).

- Научен ръководител на магистърска програма „Образователни науки и интеркултурно възпитание“ (на английски език).

- Научно ръководство на успешно защитили дипломанти и докторанти на български и английски език от България и Република Гърция.

- Участие в комисии за разработване на концепция и статут на Докторантско училище към ФНОИ, учебни планове и подготовка на документи за акредитация на ОНС Доктор.

- Разработени авторски учебни програми на български и английски език за докторска степен.
- Член на акредитационни комисии на ниво факултет за подготовка на документация за програмни и институционални акредитации.
- Еразъм+ - координатор на Факултет по науки за образованието и изкуствата.
- Специализации в Германия, Словакия, Швеция, Унгария, Гърция, Белгия, Великобритания.
- Участие в множество международни и национални проекти, конференции и кръгли маси.
- Научен секретар на Българския национален комитет за предучилищно образование ОМЕП към Световната организация за предучилищно образование ОМЕР, член на Съюза на учените в България.
- Заместник-декан на ФНОИ по магистърски програми, докторанти и мобилност.
- Участие в изпитни комисии и журита за кариерно и научно развитие.
- Владее английски език, има познания по руски и новогръцки език, притежава комуникативни умения, умения за работа в екип, за планиране и координиране на дейност, за оценяване на проекти, за творческо писане, както и технически умения и компетентности.

2. Научни и научно-приложни постижения на кандидата

В конкурса кандидатът участва с научна продукция, която е по профила на обявения конкурс, отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ.

Структурен анализ на научната продукция

Научната и научно-приложната продукция на доц. дн Розалина Енгелс е по направлението на конкурса и включва:

- Публикации за участие в конкурса – 47, в това число 2 монографии,

6 глави от колективни монографии и други книги, 3 студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 6 студии, публикуване в неререферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, 4 статии, доклади, рецензии и други публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 21 статии, доклади и други публикации в неререферирани списания с научно рецензиране или редактирани колективни томове, 1 публикуван университетски учебник в съавторство, 1 публикувано учебно пособие, което се ползва в системата на предучилищното образование, 3 научни редакции и съставителства.

От гледна точка на диференциацията в научното развитие кандидатът коректно представя и списък с научни публикации във връзка с присъждането на научна степен „Доктор на науките“ - дисертационен труд на тема „Индивидуализация и диференциация на педагогическото взаимодействие в детската градина“, както и 12 студии, статии и доклади.

Със същата коректност доц. дн Розалина Енгелс представя и списък с публикации за рецензиране в конкурс за доцент по 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика - овладяване на езика и развитие на речта) – 3 монографии, 1 глава от колективна монография, издадена в реферирано издание, студии, статии и доклади, публикации в международни рецензирани онлайн издания, методически ръководства и учебни помагала и други.

Направените констатации важат и за публикациите преди придобиването на ОНС „Доктор“, както и за други публикации, неререцензирани в конкурси за научно или академично израстване

Налице са 67 цитирания в научни издания – монографии, студии и статии.

Във връзка с нормативната уредба, свързана със „Закон за научните степени и звания“, „Закон за развитие на академичния състав в Република България“ и „Правилник за прилагане на Закона за развитие на

академичния състав в Република България“ са спазени всички изисквания и няма допуснати нарушения. В публикациите няма плагиатство и те не нарушават авторските права, и правата на интелектуална собственост на никого.

Съдържателни параметри на научната продукция

Научното творчество на доц. дн Розалина Енгелс-Критидис е пряко свързано и познато в педагогическата общност във връзка с проблематиката на педагогиката, предучилищната педагогика, педагогиката на овладяването на езика и развитие на речта, интеркултурното образование, педагогиката на масовата и художествената комуникация, ранното чуждоезиково обучение, сравнителното предучилищно образование, изследователските технологии в образованието, приобщаващото образование.

3. Преподавателска дейност

- Лектор по дисциплините „Въвеждане в специалността“, „Увод в предучилищната педагогика“, „Предучилищна педагогика“, „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“, „Изследователски технологии в предучилищното образование“ в бакалавърските специалности „Предучилищна и начална училищна педагогика“, „Предучилищна педагогика и чужд език“ , „Логопедия“, „Музика“.

- Лектор по дисциплините „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“ и „Изследователски технологии в предучилищното образование“ в магистърските програми „Предучилищна педагогика/за завършили други специалности/“ и „Предучилищна педагогика/за завършили педагогически специалности и специалности с учителска правоспособност/“, както и по дисциплините „Интеркултурна компетентност на учителите“ и „Образователни аспекти на интеграцията на деца-мигранти“ в магистърската програма „Образователни науки и интеркултурно възпитание(на английски език)“.

Справката за учебната натовареност по конкурса за професор по професионално направление 1.2. Педагогика (Предучилищна педагогика) сочи, че е налице необходимия хорариум (335 часа) от лекционни курсове, които се водят от кандидата – „Въвеждане в специалността“, „Основи на предучилищната педагогика“, „Увод в предучилищната педагогика“, „Изследователски технологии в предучилищното образование“, „Педагогика на овладяване на езика и развитие на речта“.

В контекста на преподавателската дейност на доц. Розалина Енгелс мога да отбележа нейните организационни, социални и научни компетентности за актуален образователен процес със студентите педагози, както и добрите отношения с колегите ѝ от ФНОИ.

4. Национални изисквания за заемана на академичната длъжност „професор“

От справката за изпълнение на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ (изискуеми 550 точки) се вижда, че научната продукция на кандидата значително надвишава необходимите точки (1932 точки).

5. Резюме на приносите в научно-изследователската, преподавателската и обществената дейност на кандидата

Приемам всички приносни моменти, посочени от кандидата.

Най-важните приноси в научно-изследователската дейност на доц. дн Розалина Енгелс могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Популяризирането на системата на българското предучилищно образование в престижни международни издания на английски и немски език, както и в други авторски публикации и редактирани томове на английски език;

- Проекция на очертаните приносни моменти в научната дейност на

доц. дн Розалина Енгелс-Критидис в системата на предучилищното образование;

- Изведена е нова функция на педагогическата ситуация като възможност за индивидуален подход към възрастовите характеристики и сексуалната диференциация на всяко дете чрез ключовата роля на учителя и диференциацията на образователното съдържание;

- Разработеният и апробиран авторски вариативно-динамичен модел за индивидуализация и диференциация на педагогическото взаимодействие в детската градина е надеждна технология за оптимизиране на системата на предучилищното образование;

- Приложение на приобщаващ подход към децата от предучилищна възраст със специални образователни потребности и децата с типично развитие;

- Аргументация на значимостта на емоционалното благополучие и степента на активно включване на всяко дете в педагогическото взаимодействие в контекста на: индивидуалния образователен напредък и готовността на децата за училище;

Заключение

Анализът на предоставените документи и материали показва, че кандидатът в настоящия конкурс отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение, на минималните национални изисквания и на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски” от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”.

В обобщен план професионалното развитие на доц. дн Розалина Енгелс-Критидис следва устойчива последователност, свързана с образователната и професионалната реализация, езиковата компетентност, научната и преподавателската дейност и напълно

отговаря на тематичния профил на конкурса.

Това ми дава основание да дам положителния си вот за кандидатурата на доц. дн Розалина Енгелс в настоящия конкурс и да предложа на членовете на уважаемото Научно жури да изготвят доклад-предложение до Факултетния съвет на ФНОИ към СУ „Св. Климент Охридски” за присъждане на академичната длъжност „професор” на доц. дн Розалина Пламенова Енгелс-Критидис в област на висше образование **1. Педагогически науки, по професионално направление 1.2 Педагогика (Предучилищна педагогика)**, за нуждите на СУ „Св. Климент Охридски”.

Дата: 24.10. 2020г.

Изготвил рецензията:

проф. дн Радослав Пенев

OPINION

of Prof. Dr. Radoslav Penev,

member of the scientific

jury of the competition for acquisition of academic position of
professor, initiated by Sofia University “St. Kliment Ohridski”

*Regarding: **Competition for award of academic position of “Professor”**
of higher education field 1. Pedagogical sciences, in professional category
1.2. Pedagogy (Preschool pedagogy), announced in National Gazette,
issue 67 dated 28 July 2020.*

*As per Order № RD-38-450 dated 25 Sep 2020 of the Rector of Sofia
University “St. Kliment Ohridski”, I have been appointed as member of the
Scientific Jury for overseeing the procedure of competition for the position of
Professor of professional category 1.2. Pedagogy (Preschool pedagogy).*

One candidate is participating in the competition:

Assoc. Prof. Dr. Rozalina Plamenova Engels-Kritidis

*The documents and materials of the candidate in the competition allow for
a complete evaluation in accordance with the requirements of the Law for
Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for
the law’s application, as well as the Regulations of Sofia University “St. Kliment
Ohridski”.*

1. Professional development and realization of the candidate

The professional development and realization of Assoc. Prof. Dr. Rozalina Engels follows a sustained consistency as regards her educational and professional realization, her scientific and teaching activity.

- Bachelor Degrees in “Preschool Education” with second specialization in “History” and “Bulgarian Philology”, Master Degree in “Preschool Education with specialization in Pedagogy of Mass-media and Artistic Communication”, attained in Sofia University “St. Kliment Ohridski”.

- In 2005, attained the educational-academic level of “Doctor of Pedagogy” in Sofia University “St. Kliment Ohridski” with a dissertation titled “Building skills for interpretation of the allegory of proverbs and sayings in 5-7 year-old children” and subsequently, in 2020, attained the academic level “Doctor of Science” with a dissertation titled “Individualization and differentiation of pedagogical interaction in kindergartens”.

- A respectable professional experience as kindergarten teacher in the National Palace of Children; English-language teacher in primary-school level and history teacher (in English) in 9th and 10th grade of 123rd High School “Stefan Stambolov”; part-time assistant in the “Preschool Pedagogy” Department, Faculty of Primary and Preschool Education, Sofia University “St. Kliment Ohridski”; senior and chief assistant in Preschool Pedagogy and, as of 2014, Assoc. Professor of 1.2. Pedagogy (Preschool Pedagogy – Language Acquisition and Speech Development).

- Supervisor of the Master-level program “Educational Sciences and Intercultural Education” (in English).

- Supervisor of successful defenses of graduates and doctoral students in Bulgarian and English, from Bulgaria and Greece.

- Participation in committees for development of concept and status of the Doctoral School in the Faculty of Educational Sciences and the Arts, for curricula and for preparation of documents for accreditation of the educational-academic level of Doctor.

- Developing original curricula in Bulgarian and English for the level of Doctor.

- Member of accreditation committees on Faculty level, for preparation of documentation for program and institutional accreditation.

- Coordinator of Erasmus+ for the Faculty of Educational Sciences and the Arts.

- Completed specialization in Germany, Slovakia, Switzerland, Hungary, Greece, Belgium, United Kingdom.

- Participations in numerous international and national projects, conferences and round-table discussions.

- Scientific secretary of the Bulgarian National Committee for Preschool Education – OMEP, part of the World Organization for Preschool Education OMEP; member of the Union of Scientists in Bulgaria.

- Vice-dean of the Faculty of Educational Sciences and the Arts, responsible for Master-level programs, doctorate students and student mobility.

- Participation in examination committees and juries for career and scientific development.

- Speaks English language fluently; has a good level of Russian and modern Greek languages; has communication and teamwork skills; has skills for planning and coordinating activities, for evaluating projects, for creative writing, as well as technical skills and competences.

2. Scientific and applied-science achievements of the candidate

In the competition, the candidate participates with a scientific production that is in accordance with the competition profile, meets the minimum national requirements as per Art. 2b par. 2 and 3 of the Law for Development Of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

Structural analysis of the scientific production

The scientific and applied-science production of Assoc. Prof. Rozalina Engels is in accordance with the competition subject and includes:

- Publications submitted for the competition – 47, including 2 monographs, 6 chapters in collective monographs and other books, 3 studies published in scientific publications referenced and indexed in world-class scientific information databases, 6 studies published in unreferenced journals with scientific review or collected editions, 4 articles, reports, reviews and other publications in scientific publications referenced and indexed in world-class scientific information databases, 21 articles, reports and other publications in unreferenced journals with scientific review or collected editions, 1 published university textbook as co-author, 1 published practical textbook used in the kindergarten system, 3 scientific editions and compilations.

With regard to differentiation in scientific development, the candidate has correctly presented a list of scientific publications with regard to the acquisition of academic level of “Doctor of Science” – dissertation titled *“Individualization and differentiation of pedagogical interaction in kindergartens”* as well as 12 studies, articles and reports.

With the same correctness, Assoc. Prof. Rozalina Engels has also presented a list of publications for peer review in the competition for Assoc. Professor of 1.2. Pedagogy (Preschool Pedagogy – Language Acquisition and Speech Development) – 3 monographs, 1 chapter in a collective monograph published in a peer-reviewed journal, studies, articles and reports, publications in international peer-reviewed online editions, methodical manuals and teaching aids and others.

The findings made are also applicable for the publications before the acquisition of the educational-academic level of “Doctor”, as well as for other non-peer-reviewed publications in competitions for scientific or academic development.

There are 67 submitted citations in scientific publications – monographs, studies and articles.

With regard to the regulatory framework connected with the “Law for Scientific Degrees and Titles”, the “Law for Development Of Academic Staff in the Republic of Bulgaria” and the “Regulations for Implementation of the Law

for Development Of Academic Staff in the Republic of Bulgaria”, all requirements have been fulfilled and there are no infringements. The publications do not contain any plagiarism and do not infringe on any copyrights or intellectual property rights of anyone.

Content parameters of the scientific production

The creative scientific work of Assoc. Prof. Rozalina Engels-Kritidis is closely related and well-known within the pedagogical community in connection with issues related to Pedagogy, Preschool Pedagogy, Pedagogy of Language Acquisition and Speech Development, Intercultural Education, Pedagogy of Mass and Artistic Communication, Early Foreign Language Education, Comparative Preschool Education, Research Technologies in Education, Inclusive Education.

3. Teaching activity

- Lecturer on courses “Introduction to the specialty”, “Introduction to Preschool Pedagogy”, “Preschool Pedagogy”, “Pedagogy of Language Acquisition and Speech Development”, “Research Technologies in Preschool Education” in the Bachelor-level specialties “Preschool and Primary School Pedagogy”, “Preschool Pedagogy and Foreign Language”, “Speech Therapy”, “Music”.

- Lecturer on courses “Pedagogy of Language Acquisition and Speech Development” and “Research Technologies in Preschool Education” in the Master-level programs “Preschool Pedagogy (for graduates of other specialties)” and “Preschool Pedagogy (for graduates of pedagogical specialties and specialties awarding teaching qualifications)”, as well as courses “Intercultural Competence of Teachers” and “Educational Aspects of the Integration of Migrant Children” in the Master-level program “Educational Sciences and Intercultural Education (in English)”.

The report on teaching workload for the competition for professor of professional category 1.2 Pedagogy (Preschool Pedagogy) shows fulfilment of the

required workload (355 hours) of lectures being led by the candidate – “Introduction to the specialty”, “Basics of Preschool Pedagogy”, “Introduction to Preschool Pedagogy”, “Research Technologies in Preschool Education”, “Pedagogy of Language Acquisition and Speech Development”.

In the context of the teaching activities of Assoc. Prof. Rozalina Engels I should also note her organizational, social and scientific competence for up-to-date educational process with pedagogy students, as well as her excellent working relationships with her colleagues in the Faculty of Educational Sciences and the Arts.

4. National requirements for awarding the academic position of “professor”

From the report for fulfilment of the minimum national requirement for awarding the academic position of “professor” (550 points required) it is evident that the scientific production of the candidate (1932 points) significantly exceeds the required points.

5. Summary of the contributions in the candidate’s scientific-research, teaching, and social activities

I acknowledge and accept all contributions as submitted by the candidate.

The most important contributions in the scientific-research activity of Assoc. Prof. Rozalina Engels can be summarized as follows:

- Popularization of the Bulgarian preschool education system in prestigious international publications in English and German languages, as well as in other authored publications and editions in English;

- Projection of the defined contributions in the scientific activity of Assoc. Prof. Rozalina Engels-Kritidis in the preschool education system;

- Definition of a new function of the pedagogical situation as an opportunity for individualized approach towards the age-related characteristics and gender-related differentiation of each child through the key role of the teacher, as well as differentiation of the educational content;

- The developed and tested original variable-dynamic model for individualization and differentiation of pedagogical interaction in kindergartens

is a viable technique for optimizing the preschool education system;

- Application of an inclusive approach to preschool-aged children with special educational needs and children with typical development;

- Arguments in support of the significance of the emotional wellbeing and the level of active involvement of each child in the pedagogical interaction in the context of: individual educational progress and children's readiness for primary school.

Conclusion

The analysis of the documents and materials submitted shows that the candidate in this competition fulfils the requirements of the Law for Development Of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the relevant Regulations for Implementation of the Law, and the additional requirements of Sofia University "St. Kliment Ohridski" as per the Regulation for Requirements and Procedure for Acquisition of Scientific Levels and Appointment in Academic Positions of Sofia University "St. Kliment Ohridski".

In summary, the professional development of Assoc. Prof. Dr. Rozalina Engels-Kritidis follows a sustained consistency with regard to educational and professional realization, language competence, scientific and academic activity and it is in accordance with the competition profile.

This allows me to give my positive vote for the candidacy of Assoc. Prof. Dr. Rozalina Engels in this competition and to propose that the eminent members of the scientific jury prepare a report-proposal to the Faculty Council of the Faculty of Educational Sciences and the Arts of Sofia University "St. Kliment Ohridski" **to award Assoc. Prof. Rozalina Plamenova Engels-Kritidis the academic position of "Professor" in the higher education area of 1. Pedagogical Sciences, professional category 1.2. Pedagogy (Preschool Pedagogy), for the needs of Sofia University "St. Kliment Ohridski".**

Date: 24 Oct 2020

Prepared by:

Prof. Dr. Radoslav Penev